

Školní preventivní strategie

2025 – 2030

Napsala: Mgr. Ivana Kvapilová

Schválila:

Úvod

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. přílohou dosud platných osnov a učebních plánů. Jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle, je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Přizpůsobuje se kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí. Oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování. Pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin při zajištění jejich lidských práv a povinností. Podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity). Poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti s cílem zabránit výskytu rizikového chování.

Školní preventivní strategie vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, Konceptí státní politiky pro oblast dětí a mládeže, Národní strategií protidrogové politiky, Strategií prevence kriminality a Strategií prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Škola vytváří školní preventivní strategii jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

Priority školní preventivní strategie

- zvyšování schopnosti žáků činit zodpovědná rozhodnutí
- podpora vhodných volnočasových aktivit
- podpora zdraví, výchova ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoje osobnosti
- realizace preventivních programů, besed a projektů
- budování pozitivního klimatu tříd a školy
- spolupráce se zákonnými zástupci/rodiči
- průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole z hlediska výskytu rizikového chování
- spolupráce s dalšími organizacemi
- snižování, oddálení výskytu projevů rizikového chování

Metody prevence

Primární prevence je realizována nejčastěji třídními učiteli formou besed, přednášek, tematických a projektových dnů. Některé aktivity jsou vedeny přímo metodikem prevence případně externími organizacemi. Podrobně jsou aktivity popsány v preventivním programu školy (PP).

Dále je prevence realizována v jednotlivých předmětech. Nejčastěji v předmětech: prvouka, člověk a jeho svět, člověk a společnost, občanská výchova, výchova ke zdraví, tělesná výchova a člověk a příroda.

Třídní učitelé kladou důraz na pozitivní vztahy ve třídě. Ve třídách probíhají ranní kruhy.

V rámci nespecifické prevence škola usiluje o zvyšování sebevědomí a sebeuvědomění žáků, podporu dobrých vztahů, spolupráci a komunikaci, schopnost říci svůj názor, umět podpořit, vyrovnat se se stresovými situacemi a nepodléhat manipulacím. V rámci specifické prevence škola pracuje cíleně a zaměřuje se na jednotlivé typy rizikového chování. Využívá k tomu interaktivní, prožitkové a sebezkušenostní metody. Aktivity reagují na momentální situace.

Důraz je kladen také na vytváření vztahu škola – rodič – žák. Škola se snaží o vzájemnou spolupráci těchto tří složek, protože věří, že je to nejúčinnější forma prevence.

Akce školy

Škola klade důraz na aktivity pořádané pro žáky, které podporují dobré vztahy, umožňují seberealizaci a učení se v reálných situacích:

- školní výlety
- škola v přírodě
- letní příměstský tábor
- kulturní programy (kina, divadla, sport...)
- projektové dny – Den Země, Masopust, Sportujeme i v zimě a další
- nabídka terapeutických technik: muzikoterapie, bazální stimulace
- nabídka volnočasových aktivit: Lazovínek, keramika

Akce pro žáky i širší rodičovskou veřejnost, které podporují spolupráci rodiny a školy:

Společné zahájení a ukončení školního roku

Vánoční jarmark a vystoupení souboru Lazovínek

Jarní tvoření

Zahradní slavnost

Rizikovost školy z hlediska rizikového chování

Výhodou školy je téměř rodinné prostředí, kde se většina dětí i rodičů mezi sebou zná. Negativní jevy jsou proto velmi rychle odhaleny. Napomáhá nám i přírodní prostředí, do kterého je škola umístěna (okrajová část města, les v blízkosti).

Úzce mezi sebou spolupracují výchovná poradkyně, metodička prevence a třídní učitelé. Škola se snaží o řešení všech problémů neprodleně a v co největší spolupráci škola – rodič – žák.

Ve škole je zajištěn dohled o přestávkách, který kontroluje i riziková místa školy. Dohledy jsou rozepsány i na jídelnu v době obědů. V případě nečekaných nebo obtížných situací je vytvořen Bezpečnostní a krizový plán školy a Preventivní program, kde je podrobněji rozepsáno, jak postupovat v jednotlivých případech.

Záměr školy a dlouhodobé cíle v oblasti prevence

Naším záměrem je rozvoj kompetencí žáků, sociálních dovedností, pozitivní vnímání sebe sama a rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti. Dále pak efektivní pravidla vzájemného soužití. Učení se respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností.

Snažíme se o vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole.

Důležitá je pro nás spolupráce celé školy, všech žáků, rodičů, pedagogů (vč. asistentů pedagoga) a vedení školy, důvěra ve vztazích (žák – pedagog – rodič/ vychovatel), otevřená komunikace mezi školou a rodiči/vychovatelem v DD, spolupráce v rámci pedagogického týmu a propojení školy s dalšími institucemi.

Dlouhodobé cíle

- Zlepšovat mezilidské vztahy, podporovat vzájemnou pomoc
- Pěstovat v žácích pocit sounáležitosti k dění v naší škole, pocit hrdosti nad jejími úspěchy
- Pěstovat a důsledně vyžadovat zásady slušného chování, dodržování školního řádu a třídních pravidel
- Učit žáky rozlišovat dobré a špatné chování
- Cvičit sebeovládání, umění zapojit se a obstát v kolektivu
- Pokračovat v diagnostice vztahů a snažit se o jejich zlepšení
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- Zapojovat žáky do mimoškolních aktivit a nastítnit, jak správně trávit volný čas
- Ukázat dětem, jak řešit problémy, zátěžové situace, stanovit si reálný cíl v životě, to vše bez pomoci léků, drog a agresivního chování
- Rozvíjet osobnost žáka, posilovat jeho pozitivní vlastnosti
- Nadále seznamovat žáky s nebezpečím návykových látek
- Výchova k odolnosti vůči manipulativnímu jednání (budovat postoje k odmítání návykových látek)
- Podporovat spolupráci a zdravou soutěživost mezi třídami i jinými školami při školních akcích
- Podporovat v dětech uctivý vztah ke starším spoluobčanům
- Vést děti k toleranci ke spoluobčanům jiné národnosti, jiného životního stylu či náboženského vyznání
- Vést děti ke správnému využívání výpočetní techniky, vést osvětu o sociálních sítích, jejich využívání, ale i zneužívání
- Podpořit v dětech toleranci v oblasti partnerských vztahů, podat informace o rizikovém sexuálním chování
- Výchova k péči o prostředí, ve kterém se pohybujeme

- Zapojit do problematiky prevence celý pedagogický sbor
- Zapojit rodiče do aktivit školy

Krátkodobé cíle viz. Preventivní program školy

Personální zajištění

Ředitelka školy: Mgr. Ivana Vicherková - E-mail: ivana.vicherkova@ddskolyzlin.cz

Zástupkyně ředitelky pro školu: Mgr. Kateřina Krupíková - E-mail: katerina.krupikova@ddskolyzlin.cz

Zástupkyně ředitelky pro DD: Mgr. Ladislava Bednářová - E-mail: ladislava.bednarova@ddskolyzlin.cz

Školní metodička prevence: Mgr. Ivana Kvapilová – E-mail: ivana.kvapilova@ddskolyzlin.cz

Výchovná poradkyně: Mgr. Iveta Vránová – E-mail: iveta.vranova@ddskoly.cz

Školní metodik prevence

Na škole působí metodička prevence. Koordinuje společně s vedením školy a ŠPP aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Vypracovává MPP, zajišťuje jeho plnění. Vypracovává hodnocení MPP. Spolupracuje s okresním metodikem prevence a dalšími poradenskými a preventivními zařízeními. Účastí se společných setkání metodiků prevence a dalších vzdělávacích aktivit v této oblasti. Předává odborné informace o problematice rizikového chování a o nabídce programů a projektů.

Výchovný poradce

Na škole působí výchovná poradkyně, která úzce spolupracuje s ŠPP a s vedením školy na preventivních aktivitách. Sleduje ve spolupráci s třídními učiteli absenci žáků a rizika skrytého záškoláctví. V nutných případech spolupracuje s dalšími institucemi jako je např. OSPOD.

Pomáhá při problémech s chováním žáků a ve spolupráci s rodiči a pedagogy hledá možná řešení. Vede výchovné komise.

Třídní učitelé

Spolupracují na realizaci preventivních aktivit, monitorují situaci ve třídě. Učitelé se věnují v rámci své výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností. Oslovují a zapojují do řešení problémů výchovného poradce a metodika prevence. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace.

Ředitel školy a vedení školy

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování u žáků. Sleduje problémy v kontextu celé školy, činí personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů. Vytváří vhodné podmínky pro realizaci preventivních aktivit (materiální, personální, časové) a spolupracuje s poradenským týmem.

Ostatní pedagogičtí pracovníci

Ve výuce svých předmětů provádějí primární prevenci. Spolupracují na realizaci preventivních aktivit. Spolupracují při realizaci volnočasových aktivit.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Třídní schůzky, třídní učitelé, vychovatelé, vedení školy, MP

Žákovské knížky, Zpravodaje

Akce pro rodiče

Školská rada

Webové stránky školy

Spolupráce s dalšími subjekty

- SPC
- Úřad práce ve Zlíně
- Policie ČR
- Hasičský záchranný sbor
- Střední zdravotní škola
- OSPOD Zlín
- SOU a OU Zlínského kraje
- Krajský a okresní metodik prevence
- Dětské psychologové a psychiatři

Vzdělávání v rámci prevence

Vzdělání v rámci prevence je nutné, protože styl, metody práce i chování žáků se neustále proměňuje dle současné, aktuální situace. Tím je proměnlivé i klima celé školy. V naší škole se pravidelně vzdělává metodik prevence, výchovný poradce i celý pedagogický sbor. Vedení školy vytváří finanční i organizační předpoklady pro toto další vzdělávání.